

Проектен концепт за регионален економски развој

НАБАВКА НА МЕХАНИЗАЦИЈА ЗА ПОДИГНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ЈАВНИТЕ КОМУНАЛНИ ПРЕТПРИЈАТИА ВО ЈУГОЗАПАДНИОТ РЕГИОН

Вовед

Секторот за комунални услуги се однесува на категорија на претпријатија кои обезбедуваат основни погодности, како што се вода, одвод и канализација, управување со комунален отпад, уредување на јавен простор и други сродни активности кои се од јавен интерес за граѓаните.

Заради природата на активностите, комуналните претпријатија управуваат со скапа инфраструктура, и тие имаат потреба за континуиран прилив на средства за финансирање на одржувањето и надградбата на инфраструктурата, како и набавка на нови средства.

Комуналните услуги се суштински услуги кои играат витална улога во економскиот и социјалниот развој на општините. Локалните власти, но и централната власт, се одговорни за обезбедување сигурен универзален пристап до комуналните услуги, во согласност со регулаторните рамки.

Целта на овој проект е да се зајакнат капацитетите на јавните комунални претпријатија кои функционираат во општините во Југозападниот плански регион.

1. Носители на регионалниот проект

Носител на овој регионален проект е Центарот за развој на Југозападниот плански регион додека партнери се 9 (девет) општини од Југозападниот плански регион и тоа:

- Општина Охрид
- Општина Дебрца
- Општина Македонски Брод
- Општина Струга
- Општина Дебар
- Општина Пласница
- Општина Кичево
- Општина Вевчани
- Општина Центар Жупа

2. Цели на проектот

2.1. Основна цел на проектот

Основна цел на проектот е подобрување на капацитетите на јавните комунални претпријатија во Југозападниот плански регион преку набавка на потребна механизација.

2.2. Стратешки цели на проектот

Повисоки стратешки цели кое се остваруваат со реализацијата на овој регионален проект се однесуваат на следните цели:

- Подобрување на квалитетот на услугата на јавните комунални претпријатија
- Подобрувања во ефикасноста на работењето
- Намалување на трошоците на јавните комунални претпријатија преку набавка на поефикасна опрема
- Подобен квалитет на живот на локалната заедница

2.3. Специфични цели на проектот

Специфичните цели на проектот се:

- Подобрување на услугите на јавните комунални претпријатија преку реализација на повеќе инвестициски активности за зајакнување на нивните капацитети.

2.4 Усогласеност на предлог проектот со Стратегијата за рамномерен регионален развој

Проектните активности се во согласност со Стратешката цел 1 од Стратегијата за рамномерен регионален развој на РСМ 2021-2031 - Порамномерно економски развиени, еколошки одржливи и конкурентни плански региони низ доследно спроведена паметна специјализација и посилно стимулирање на приватните инвестиции во синергија со јавните инвестиции.

Проектот е директно поврзан со приоритетот:

Приоритет 1.7 – Намалување на негативните влијанија и подобрена заштита на животната средина во планските региони, постигнување поголема отпорност на климатските промени и водење подинамичен и повеќекратно зголемен инвестициски циклус.

2.5 Усогласеност на предлог-проектот со Програмата за развој на Југозападниот плански регион

Овој предлог проект е во согласност со Програма за развој на Југозападен плански регион 2021-2026, и тоа:

Среднорочна цел 3 - Унапредениот туризам, природното и културното наследство, заштитената животна средина и користењето на обновливите извори на енергија се фактори за препознатлив одржлив развој во ЈЗПР

Приоритет 3.5 Заштита на животната средина

3. Критериум за регионален проект

Овој проект го задоволува критериумот за регионален проект поради тоа што во истиот се опфатени сите општини од регионот.

4. Активности и компоненти на регионалниот проект

Во следната табела прикажани се проектните компоненти и активности.

Табела: Преглед на планирани инвестициски активности (износите се во денари)

Општина	Назив на проектот	Вредност на инвестицијата со вклучен ДДВ
Охрид	Опрема за ЈКП	7.723.206
Дебарца	Опрема за ЈКП	1.000.000
Македонски Брод	Опрема за ЈКП	418.900
Струга	Опрема за ЈКП	418.900
Дебар	Опрема за ЈП Водовод и ЈП Комуналец	418.900
Пласница	Опрема за ЈКП	418.900
Кичево	Опрема за ЈКП	1.144.600
Вевчани	Опрема за ЈП Водовод и ЈП Комуналец	418.900
Центар Жупа	Опрема за ЈП Водовод и ЈП Комуналец	418.900
Вкупно		12.381.206

Извор: Сопствена анализа, податоци од спецификации доставени од страна на општините

Како партнери на овој регионален проект за јакнење на капацитетите на јавните комунални претпријатија се јавуваат деветте општини од Југозападен плански регион и тоа Охрид, Дебарца, Македонски Брод, Струга, Дебар, Пласница, Кичево, Вевчани и Центар Жупа.

Во услови на нестабилни цени на горивото, флукуирачки валути и притисоци врз животната средина, комуналните претпријатија мораат да се насочат кон оптимизација на перформансите на своите средства, притоа обезбедувајќи највисоко ниво на услуга за клиентите. Со максимизирање на перформансите на средствата преку воспоставување ефективни процеси и набавка на нова поефикасна опрема и алатки, комуналните претпријатија можат полесно да ги контролираат трошоците и да ги исполнат специфичните барања на клиентите.

Целта на овој проект е, преку набавка на поефикасна опрема и замена на дотраената, да се подобрат перформансите на комуналните претпријатија со што ќе им се овозможи поквалитетна услуга за корисниците.

Општина Охрид:

Проектот во Општина Охрид се однесува на набавка на опрема за две јавни комунални претпријатија: ЈП Водовод – Охрид и ЈП Охридски Комуналец – Охрид. Планираната опрема за набавка се состои од возила со придружна опрема (камион кипер со двојна кабина, трактор со приколка, трактор Ландини Дисковери, плуг за чистење снег, соларка), наменета за повеќе активности кои се составен дел на функционирањето на овие две претпријатија. Вредноста на проектот, со вклучен ДДВ, изнесува 7.723.206 денари.

Општина Дебарца:

Проектот во Општина Дебарца се однесува на набавка на повеќе парчиња ситна опрема за јавното комунално претпријатие (моторна коса, брусилка, ударен чекан – кршач, агрегат, мешалка за бетон и друга поситна опрема) со кои ќе се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во секојдневното одржување на јавните површини и објекти во општината. Дополнително, се планира и набавка на канти за отпадоци за ефикасно управување со комуналниот отпад. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 1.000.000 денари.

Општина Македонски Брод:

Проектот на Општина Македонски Брод се однесува на набавка опрема за јавното комунално претпријатие (резачка за асфалт и вибро плоча). Целта на инвестицијата е да се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во одржувањето на улиците и други јавни површини во општината. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 418.900 денари.

Општина Струга:

Проектот на Општина Струга се однесува на набавка опрема за јавното комунално претпријатие (резачка за асфалт и вибро плоча). Целта на инвестицијата е да се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во одржувањето на улиците и други јавни површини во општината. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 418.900 денари.

Општина Дебар:

Проектот на Општина Дебар се однесува на набавка опрема за јавното комунално претпријатие (резачка за асфалт и вибро плоча). Целта на инвестицијата е да се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во одржувањето на улиците и други јавни површини во општината. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 418.900 денари.

Општина Пласница:

Проектот на Општина Пласница се однесува на набавка опрема за јавното комунално претпријатие (резачка за асфалт и вибро плоча). Целта на инвестицијата е да се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во одржувањето на улиците и други јавни површини во општината. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 418.900 денари.

Општина Кичево:

Проектот на Општина Кичево се однесува на набавка на возило, камион со специјална надградба – кипер, за јавното комунално претпријатие (резачка за асфалт и вибро плоча). Целта на инвестицијата е да се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во собирањето и третирањето на комуналниот отпад. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 1.144.600 денари.

Општина Вевчани:

Проектот на Општина Вевчани се однесува на набавка опрема за јавното комунално претпријатие (резачка за асфалт и вибро плоча). Целта на инвестицијата е да се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во одржувањето на улиците и други јавни површини во општината. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 418.900 денари.

Општина Центар Жупа:

Проектот на Општина Центар Жупа се однесува на набавка опрема за јавното комунално претпријатие (резачка за асфалт и вибро плоча). Целта на инвестицијата е да се олесни функционирањето на комуналното претпријатие во одржувањето на улиците и други јавни површини во општината. Вкупната вредност на инвестицијата, со вклучен ДДВ, изнесува 418.900 денари.

5. Проектен буџет по компоненти

Вкупниот буџет за овој проект изнесува 12.381.206 денари, со вклучен ДДВ. Во табелата подолу прикажан е буџетот по активности, односно по општини.

Поради големината и вредноста на инвестициите во одделните проектни активности и потенцијалниот буџет од Бирото за Регионален Развој, од вкупниот буџет, 13,04% ќе биде кофинансиран од општините.

Деталните спецификации за секоја активност од овој проект се прикачени на крајот на овој документ.

Табела: Буџет по компоненти

Општина	Назив на проектот	Вредност на инвестицијата со вклучен ДДВ	Кофинансирање		Средства од БРР
			денари	%	
Охрид	Опрема за ЈП Водовод и ЈП Комуналец	7.723.206	1.614.278	20,90%	6.108.928
Дебарца	Опрема за ЈКП	1.000.000	0	0,00%	1.000.000
Струга	Опрема за ЈКП	418.900	0	0,00%	418.900
Македонски Брод	Опрема за ЈКП	418.900	0	0,00%	418.900
Дебар	Опрема за ЈКП	418.900	0	0,00%	418.900
Пласница	Опрема за ЈКП	418.900	0	0,00%	418.900
Кичево	Опрема за ЈКП	1.144.600	0	0,00%	1.144.600
Вевчани	Опрема за ЈКП	418.900	0	0,00%	418.900
Центар Жупа	Опрема за ЈКП	418.900	0	0,00%	418.900
Вкупно		12.381.206	1.614.278	13,04%	10.766.928

Извор: Спецификации за опрема доставени од општините

6. Основни аспекти на изводливост на проектот (проектни ризици)

- За сите проектни активности постои дефинирана спецификација за планираната опрема.
- За сите општини, овој проект, со своите под-компоненти, претставува приоритетна активност, и кај општините постои целосна посветеност за имплементација на овој проект, што се потврдува и со предложеното ко-финансирање во износ од 13,85% од вкупната вредност на инвестицијата.
- Проектот нема негативно влијание врз животната средина. Предвидените активности, всушност, придонесуваат кон позитивни придобивки и влијание на животната средина, преку обнова на старата опрема со поефикасна нова опрема.
- Планираниот проект ќе овозможи заштеди на трошоци поврзани со одржување на опремата и употреба на опремата.

7. Cost – Benefit Анализа

Во утврдување на економските придобивки (benefits) од инвестициските активности во предвид беа земени следните претпоставки:

- Заштедите постигнати од подобрена ефикасност на новата опрема произлегуваат од намалени трошоци за одржување на новата опрема која ја заменува старата (3% од вредноста на опремата), заштеди во потрошувачка на гориво кај возилата (во просек намалена потрошувачка за 3 литри на 100 изминати километри).
- Идните економски придобивки се пресметани на денешно време при дисконтна стапка од 3,5%.

Табела: Пресметка на Benefit/Cost коефициентот на планираните инвестиции

Инвестиција	NPV на иницијалната инвестиција	NPV на оперативната добивка	Benefit/Cost Ratio
Опрема за ЈП Водовод и ЈП Комуналец - Охрид	7.723.206	10.122.738	1,31
Опрема за ЈКП - Дебарца	1.000.000	828.157	0,83
Опрема за ЈКП - Струга	418.900	346.915	0,83
Опрема за ЈКП - Македонски Брод	418.900	346.915	0,83
Опрема за ЈКП - Дебар	418.900	346.915	0,83
Опрема за ЈКП - Пласница	418.900	346.915	0,83
Опрема за ЈКП - Кичево	1.144.600	346.915	0,83
Опрема за ЈКП - Вевчани	418.900	346.915	0,83
Опрема за ЈКП - Центар Жупа	418.900	346.915	0,83
Вкупно	12.381.206	13.379.300	1,15

Извор: Сопствена анализа. Податоци од спецификациите за потребната опрема и проекциите за очекувани идни економски придобивки (заштеди) базирани на инкрементална анализа за подобрена ефикасност на новата опрема и очекувана резидуална вредност

Вкупните придобивки на овој проект изнесуваат 13.379.300 денари при инвестиција од 11.655.506 денари, односно Benefit/Cost коефициент од **1,15**. Деталните пресметки на сите вклучени економски и финансиски придобивки за секоја од проектните активности се во прилог од овој документ.

Заклучоци

Проектот за поддршка на регионалниот економски развој „Јакнење на капацитетите на јавните комунални претпријатија“ е регионален проект кој има голема важност и приоритет од аспект на подобрена услуга за корисниците. Реализацијата на овој проект ќе придонесе и за намалување на загадувањето на воздухот со загадувачки материји од фосилни горива. Со тоа ќе се подобри и квалитетот на животот за жителите во регионот.

Вкупниот инвестициски буџет на проектот изнесува 12,3 милиони денари. Нето сегашната вредност (NPV) на проектните економски придобивки за сите идни периоди изнесува 13,3 милиони денари. Коефициентот на проектните придобивки во однос на проектните трошоци (Benefit/Cost коефициент) изнесува 1,15.

Прилози и листа на придружни документи

- I. Техничка документација (основен проект, спецификација, друго)
- II. Графички прилози
- III. Cost – Benefit Анализа